

A Catalunya i al País Valencià, unes 800 botigues de mobles han hagut de tancar arran de la crisi.

JORDI PLAY

La crisi seu al sofà

Als Països Catalans, el 2010 comença amb més de 800 botigues de mobles menys que no pas ara fa un any. El sector espera una reactivació de les vendes, però és conscient que ha de motivar més el consumidor, que en temps de crisi considera prescindible de renovar el mobiliari.

Després de molts anys de bonança i de creixement continuat del sector, el moble viu hores baixes, força més baixes que no alguns altres sectors que també s'han trobat arrossegats per la crisi.

Catalunya, amb 1.700 empreses, i el País Valencià, amb més d'un miler, encapçalen el sector a l'estat espanyol, amb un 50% del total de la producció. Però la caiguda de les vendes de prop d'un 30% des del 2008 per al conjunt

d'empreses ha compromès el futur d'una indústria que necessita amb urgència una reactivació del consum. El 90% de les empreses dedicades al moble –tant si intervenen en la fabricació com en la comercialització– són petites o mitjanes, i la gran majoria ofereixen un producte de qualitat mitjana. I és precisament aquest segment intermediari el que més rep les conseqüències de la reculada del consum i el que té més dificultats de sortir-se'n.

La gamma mitjana s'ofega. Així, per exemple, a Catalunya la companyia sueca Ikea ja ha fet seu el 25% de la quota de mercat i augmenta beneficis amb un catàleg de productes a preus que són inassumibles per a un petit empresari autòcton. En canvi, el comerciant i fabricant, tant per volum de vendes com pel producte de gamma mitjana que ofereix, té dificultats serioses per a atreure el client. La

gamma alta, més escassa a casa nostra, sofreix una mica menys l'impacte de la recessió.

“No estem bé, és evident. Però no som partidaris de llepar-nos la ferida i quedar-nos asseguts esperant a rebre clients. El nostre gran problema és que venem un producte que ara per ara és prescindible per a moltes famílies. Si se t'espatlla el forn o la nevera, l'has de canviar de seguida, però si trobes que els mobles del menjador han passat de moda o se t'ha escantonat una taula, pots passar sense canviar-los”, explica gràficament Benet Boix, secretari general de la Federació Catalana de Comerciants de Mobles.

Botigues que no sobreviuen. De fet, a Catalunya han abaixat la persiana més de 400 botigues, una xifra que s'acosta molt als 440 establiments que comptabilitza Fevama, la indústria de la fusta i el moble del País Valencià. En total, unes 11.000 persones s'han quedat sense feina en aquest sector a causa d'aquesta retallada. I la pitjor notícia és que les perspectives de millora el 2010 es preveuen fluïxes. “La crisi passarà, alguns es quedaran a mig camí, però esperem que serveixi per a reforçar aquesta indústria. Ara bé, costa de mirar endavant perquè hi ha incertesa per a enguany; ningú no pot dir si hem tocat fons o no”, diu Vicente Folgado, president de Fevama. Un cas especialment significatiu al País Valencià és al Baix Maestrat, on el 2008 el sector del moble ocupava prop de 4.000 persones, i, en només un any, ha passat a donar feina només a 1.900 persones. A més, la facturació de les empreses de la zona s'ha reduït entre el 50% i el 70%.

Les dades de conjunt del primer semestre del 2009 registren una caiguda de les vendes del moble valencià del 30% i del 22% en les exportacions, una segona branca que històricament havia envigorit el sector. Els països de la UE són els principals clients del moble català i valencià, on es destaca l'estat francès, que absorbeix el 35% de les vendes, seguit dels mercats de Portugal i el Regne Unit.

A les illes Balears, la indústria de la fusta i el moble també rep les conseqüències de la crisi, però, com que les dimensions del sector hi són menors,

els petits empresaris, més especialitzats en el mercat intern, resisteixen una mica més bé. Manacor, coneguda precisament com la *ciutat del moble*, encara la recessió amb l'optimisme que desperta la perspectiva de reformes d'hotels i comandes de particulars. Tot i el clima advers, el sector es veu en una situació fins i tot privilegiada davant d'uns altres, segons que diu el president de l'Associació de Fusters de Manacor, Jaume Llodrà. Les empreses encara reben moltes peticions, especialment per a fer reformes: “La crisi ens afecta, com a tots, però nosaltres encara podem dir que ens trobam en una situació preferent”, explica.

Però, què fa malament el sector? En la majoria dels casos, no es pot acusar els comerciants ni els fabricants de no fer bé la feina. La innovació i el valor afegit dels seus productes dóna un plus evident en comparació amb algunes altres opcions més econòmiques que ofereixen grans cadenes com Ikea.

El problema, com apunta Benet Boix, és més aviat extern: “Es produeix la conjunció de tres factors negatius. El primer, la crisi de la construcció i el sector immobiliari; no es venen tants pisos i, per tant, se'n moblen menys. La recessió econòmica generalitzada fa que el consumidor s'ho pensi molt més abans de comprar. I en tercer lloc hi ha el fet que els bancs i les caixes han rescindit totalment el crèdit al consum, i si vols comprar uns mobles sovint necessites finançament”, argumenta. I és cert que aquest sector es troba més ofegat que no pas alguns altres, per la relació directa que té amb el sector immobiliari, el gran tocat de mort per la crisi.

El sector vol un pla d'ajuts.

Sembla clar, doncs, que el principal problema dels venedors i fabricants de mobles és la manca d'estímul dels clients a l'hora de comprar. Els descomptes i incentius són el camí més ràpid. El sector de l'automòbil n'ha estat un model el 2009, i des de fa uns anys ja funcionava un *pla Renove* per a electrodomèstics, si bé en aquest segon cas la justificació era en termes d'estalvi energètic, és a dir, canviar un electrodomèstic per un altre de més eficient i respectuós amb el medi.

El sector del moble català i valencià

també reclama un pla d'ajuts per als mobles, tal com ja impulsa el govern basc —el projecte fou promogut per l'anterior executiu del PNB—, amb un pressupost de dos milions d'euros. De fet, les patronals de diversos territoris ja s'han posat en contacte amb el ministeri espanyol d'Indústria i amb els governs autonòmics per estudiar la viabilitat d'una pla per a enguany.

De moment, sembla que hi ha receptivitat, si bé el sector demana també prudència perquè si el procés s'allarga, el client podria esperar-se a conèixer les ajudes i no comprar fins aleshores. “El client hauria de saber si hi ha pla o no, i en cas que finalment hi sigui, que s'apliqui amb la màxima celeritat possible. Perquè si hem d'estar gaire temps esperant resposta, les vendes encara s'aturaran més”, puntualitza Benet Boix, secretari general de la Federació Catalana de Comerciants del Moble.

Els primers contactes entre empresaris del sector i governs apunten que el pla d'ajuts també es faria extensiu al sector de la il·luminació i als matalassos. I, per bé que encara no s'ha concretat el pressupost que s'hi destinarà, la idea és seguir el model basc, amb dos milions d'euros de pressupost. En aquest cas se subvenciona amb un 25% l'adquisició de mobiliari nou, en compres de més de 300 euros i amb un ajut màxim de 1.000 euros. A Euskadi, el sector del moble aporta el 2,3% del PIB i dóna feina a 9.000 treballadors a les 110 empreses, la majoria pimes, que formen el sector.

El cas basc és un exemple clar que aquests estímuls públics per a un sector econòmic determinat acaben fins i tot reportant ingressos a l'executiu. Si bé l'administració basca assumeix aquest 25% de bonificació, el retorn amb beneficis li arriba per la via dels impostos: els productes són gravats amb IVA, que recapta l'administració, i si una empresa ven més, l'impost de societats serà més elevat. I aquesta senzilla regla de tres és aplicable també al pla d'ajuts de l'automòbil.

La proposta de pla per al sector del moble també té el suport dels sindicats, que es miren els efectes de la crisi en aquest àmbit comptabilitzant el nombre d'empreses que han hagut de tancar i els treballadors que han perdut

la feina. Segons la UGT de Catalunya, el 65% de les empreses que han aplicat un ERO el 2009 són pimes. I, en el cas d'aquest sector, la situació és molt més greu a les comarques del Montsià, el Baix Ebre i el Vallès Oriental, amb una economia productiva bàsicament especialitzada en la fabricació de mobles.

“Si no s'actua decididament en aquest sector, les conseqüències enguany seran molt pitjors. Ja es comptabilitzen 2.000 llocs de feina perduts i es noten els efectes en l'equilibri territorial del país, perquè aquestes comarques sofreixen una desindustrialització. El model basc ja ha obtingut bons resultats, i no hi ha excuses per a no aplicar un *pla Renove* com aquest, que sabem del cert que acaba reportant uns ingressos extra a l'administració que finança les ajudes”, adverteix Josep Maria Álvarez, secretari general de la UGT de Catalunya.

Al marge d'un hipotètic pla d'ajuts, els pressupostos de l'estat d'enguany inclouen una partida específica d'1,1 milions d'euros per a la reactivació i la diversificació econòmica del sector del moble a les Terres de l'Ebre, que caldrà veure com s'acaba executant.

Ikea, al País Valencià el 2012.

Després d'anys de polèmiques, l'empresa sueca Ikea obrirà la primera botiga de mobles i complements de la llar a Paterna (Horta) el setembre del

JORDI PLAY

La cadena sueca de mobles i decoració de la llar Ikea ja té una quota de mercat del 25% a Catalunya, mentre que al País Valencià encara no s'hi ha implantat.

2012. De resultes d'aquest projecte es crearan 2.000 llocs de feina i la inversió en urbanització i infraestructures serà de 34 milions d'euros. És previst que hi hagi dues parcel·les, una amb les instal·lacions d'Ikea i una altra –la Ciutat de l'Hàbitat– que acollirà una selecció d'empreses del moble del País Valencià. Els recels dels empresaris del moble valencians han allargat el procés d'instal·lació d'aquesta companyia, a diferència de

Catalunya, on els ajuntaments han tingut disputes per aconseguir que Ikea els triï per obrir una nova superfície. Però al Principat els empresaris del sector veuen clar que aquesta marca no s'adreça a la mateixa mena de client que el moble més elaborat i pensat perquè duri molts anys i, per tant, no tan subjecte a les modes passatgeres de la decoració.

Gemma Aguilera

Breus

Agbar, a mans de Suez, deixa de cotitzar a la borsa

Els accionistes d'Aigües de Barcelona han donat el vist-i-plau perquè la francesa Suez Environment prengui el control de la companyia. Suez es quedarà el 75% de les accions, mentre que Critería, el hòlding empresarial de “la Caixa”, fins ara majoritari, se'n quedarà entre el 15% i el 25%.

La junta extraordinària d'accionistes, reunida dimarts passat, també va aprovar l'OPA d'exclusió perquè Agbar abandoni la borsa després de noranta anys de cotització. El director general de Suez, Jean-Louis Chawssade, va assegurar que la seu d'Agbar continuarà

RUBEN MORENO

Junta extraordinària d'accionistes d'Agbar.

a Barcelona i que la companyia mantindrà l'arrelament a Catalunya. Per sortir de la borsa, els accionistes minoritaris, que són un 10%, cobraran vint euros per títol. Alguns d'aquests es van mostrar contraris a la decisió de vendre.

COAG intenta guanyar terreny a la Unió a Utiel-Requena

La decisió que el 2008 va prendre la Unió de Llauradors del País Valencià d'abandonar la COAG (Coordinadora d'Organitzacions d'Agricultors i Ramaders) i integrar-se a la Unió d'Unions podria eixir-li cara al sindicat valencià. La COAG ha engegat una ofensiva per tal d'implantar-se al País Valencià. De moment, s'ha reunit amb pagesos d'Utiel-Requena descontents amb la línia de treball de la Unió. Els plans del sindicat amb seu a Madrid són de crear una comissió gestora amb ex-afiliats de la Unió i, més endavant, crear una executiva.